

UBUNTU OHJEVIHKO

Versio 20221218

Ohjelman tuki jatkuu 2024 asti!

Ubuntu 16.04 LTS:n tukiaika päättyy – näin voit jatkaa käyttöjärjestelmän käyttämistä turvallisesti ja ilmaiseksi

Ubuntun zulunkielinen nimi tulee eteläafrikkalaisesta "Ubuntu"-ideologiasta ja käännetään usein lyhyesti "inhimillisyydeksi toisia kohtaan".

> www.ubuntutor.com Twitter @LaoYa14

Sisältö

Sivu	Sisältö
3	Johdanto
4	Yleistä Ubuntusta
5	Ubuntu ohjeita
6	Ubuntu-työpöydän esittely
7	Unity-näytön esittely
8	Erilaisia haja-ajatuksia, Tiedostojarjestelman rakenne
9 10	PIKKUVINKII Kanaja/hakamiata rakantaidan asittah
10 11	Kansio/hakemisto-rakenteiden esittely
11 12	Porusasotuksia / Tiodostot
12	Kansio/Hakemisto-rakenteiden esittely
14	Ikkunointi
15	Useita ikkunoita
16	Useita tvötiloja
17-18	Tiedostojen käsittely
19	Perusasetusten esittely
20	Perusasetusten esittely/ Järjestelmäasetukset
21	Kieliasetukset, Kirkkaus ja lukitus, Tekstisyöte
22-23	Turvallisuus ja yksityisyys
24	Ulkoasu
25	Verkkotilit, Bluetooth, Hiiri ja kosketuslevy
26	Nappaimisto
21 20	Naylol, Tuloslimel, Verkko Virransööstö, Värit, Masom niirtanövdöt
20 20	Virransaasio, varii, vvacorr-piiriopoyuai Ääni
29 20	Aanı Aika ia näivävs
31	Esteettömyys
32	Käyttäjätili. Ohielmisto ja näivitykset
33	Tiedot. Varmuuskopiot
34	Asennetut ohjelmat
35	Asenna lisää sovelluksia
36	Pohdiskelua uuden ohjelman käyttöönotosta
37	Paikallisen tulostimen määrittäminen
38	Komentorivi
39	Muutamien ohjelmien esittelyä OpenOffice, gThumb-kuvakatselin
40	Ohjelinkkejä, mukavaa luettavaa sadepäiviksi
41	Hiukan sankopostista
4Z 42	Varotoimenpiteitä 1
43 11	Varotoimenpiteitä 2
44 Liittoot	valotoimenpiteita 5
1	aThumh kuvankäsittelvn ohie
2	Itsemääritelty printscreen alue
- 3	Muistivälineen (USB/Kortti) uudelleen nimeäminen
4	Ubuntu kokeiluversion asentaminen
5	Ubuntun päivittäminen
6	Ubuntutor

Johdanto

Tervetuloa opiskelemaan Ubuntu-käyttöjärjestelmää. Tietoa Ubuntusta: Se on ilmainen käyttöjärjestelmä (vrt. Windows, MacOS). Se toimii hyvin myös vanhemmissa tietokoneissa. Se tarvitsee vähän muistia. Sen voi myös asentaa nykyisen käyttöjärjestelmäsi rinnalle. Omat tiedostosi (Windows,MacOS) toimivat myös Ubuntussa. Ubuntu on Linux (myös Android on Linux).

Muutama vuosi sitten totesin, että XP Windows-läppärini on vanha. Ostin edullisen HP Stream-mikron (2 Gt keskusmuistia ja 34 Gt käyttömuistia). <mark>Windows</mark> asennus oli 28 Gt. Poistin Windowsin ja asensin pelkän Ubuntun. Ubuntu tarvitsi 9 Gt. Vanhaan Windows XP-läppäriin asensin Windowsin rinnalle Ubuntu Maten.

Tämän oppaan avulla pyrin esittämään Ubuntun graafisen käyttöjärjestelmän ominaisuuksia vasta-alkajille.

Tässä muutamia käyttämiäni ohjelmia esimerkkinä: Libre Office - sisältää tekstinkäsittelyn, taulukkolaskennan ja esitysgrafiikan (tämä vihko on tehty tällä esitysgrafiikalla) Asiakirjakatselin - pdf-dokumenttien katseluun ja lomakkeiden täyttöön Thunderbird – sähköpostien käsittelyyn Firefox – nettiselain Chromium – nettiselain (= Chrome) gThumb – kuvakatselin valokuvien järjestelyyn, muokkaamiseen ja nimeämiseen Google Earth – karttaohjelma Gimp – kuvankäsittely VLC - mediasoitin videoiden katseluun OpenShot - videoeditointi Skype – videopuhelut Dropbox – pilvipalvelut

Ubuntu 16.04 LTS:n tukiaika jatkui huhtikuuhun 2021. Tämän jälkeen on vielä kolmen vuoden jatkettu tukiaika, mutta sen saa maksutta vain korkeintaan kolmelle tietokoneelle. Toivotan kiinnostavia katseluhetkiä tämän vihkon parissa.

Terv. Hannu

Palaute ja jos virheitä löytyy, ilmoita: comment@ubuntutor.com Ubuntu ohjevihko löytyy osoitteesta: www.ubuntutor.com

Tämä teos on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä.

Tämä ohjevihko/tiedosto on vapaasti jaettavissa ja kopioitavissa

Yleistä Ubuntusta

Kun lukee Linuxiin tai Ubuntuun liittyvää kirjoittelua, joutuu aloittelija runsaiden nimien takia hämmennyksiin. Linuxin käyttöjärjestelmiä tuntuu olevan useita; minkä niistä valitsen? Tarkastellaanpa asiaa kotikäyttäjän näkökulmasta; yleisimmät ohjelmat, joita kotikäyttäjä tarvitsee, ovat sähköposti, nettiselain, pdf-tiedostojen katseluohjelma, videoiden- ja musiikin toisto-ohjelmat, toimisto-ohjelma sisältäen taulukkolaskennan, tekstinkäsittelyn ja esitysohjelman. Nykyisin myös tarvitaan aika usein pilvipalvelua, nettipuheluita ja muita sosiaalisen median ohjelmia.

Vaikka Linux tarjoaa monia eri käyttöjärjestelmiä, niin edellä mainitut ohjelmat löytyvät kaikista eri vaihtoehdoista ja toimivat saman näköisinä. Tässä mielessä kotikäyttäjälle on samantekevää, minkä käyttöjärjestelmän valitsee.

Jos vertaillaan tukijärjestelmiä, nousee Ubuntu selväksi voittajaksi. Ubuntuun löytyy runsaasti suomenkielisiä opastusohjelmia sekä erittäin toimiva suomenkielinen keskustelualue, missä saa neuvoja hyvin nopeasti, jos ilmaantuu ongelmia.

Kotikäyttäjän kannalta edellämainitut hyötyohjelmat ovat saman näköisiä, käyttipä Windowsia tai Ubuntua. Suurimmat erot Ubuntun ja Windowsin välillä ovat virusten torjunta. Ubuntussa ei tarvita virustorjuntaa. Palomuuri on myös rakennettu itse Linuxin sisälle valmiiksi.

Ubuntu kaikkine ohjelmineen on ilmainen.

Erona voidaan mainita myös paljon pienempi muistin tarve Ubuntussa

Windowsista Ubuntuun siirryttäessä ehkä merkittävin eroavuus liittyy hakemisto(kansio)rakenteiden rakenteeseen. Ubuntun toimisto-ohjelma Libre Office lukee ja kirjoittaa Windows Officen tiedostomuotoja.

Ubuntua päivitetään vuosittain ja ns. pitkäaikaisen tuen (5 vuotta) versiot ilmestyvät kahden vuoden välein, joiden tunnus muodostuu vuodesta ja kuukaudesta ja kirjaimista LTS (pitkäaikaistuki). Esim. versio 16.04 LTS on julkaistu 2016 huhtikuussa ja sen päivitys jatkuu vuoteen 2021.

Älä kuitenkaan kiirehdi päivittämään Ubuntua, kun uusi versio ilmestyy. Uudessa versiossa voi olla virheitä ja päivitykseen liittyy aina pieni riski.

Henkilökohtaisesti pidän Ubuntu 16.04 versiota helpompana kuin uutta 18.04 versiota.

Tässä lyhyesti tämän oppivihon tavoitteet:

1. Vihko on tarkoitettu tavallisille tietokoneen käyttäjille, jotka ovat tottuneet Windows-tyyliseen koneen käytöön. Tämän takia en esittele komentorivin käyttöä.

2. Ihmiset eivät jaksa lukea manuaaleja. Siksi esitän paljon kuvia. Vihko ei pyri olemaan kattava oppikirja vaan selailuvihko, mistä nopeasti saa yleiskuvan Ubuntusta.

3. Monet ihmiset eivät uskalla kokeilla valikoissa olevia vaihtoehtoja. Vihkoa katsellessa ei ole pelkoa, että tekee virheitä asetuksiin.

4. Varsinaiset oppikirjat ovat todella hyviä, mutta olen huomannut, että niistä puuttuu sellaisten tavallisten asioiden tarkempi opetus, kuin esimerkiksi tiedostojen ja kansioiden kopiointi ja siirto. Nämähän ovat hyvin yleisiä toimintoja. Näitä toimintovaihtoehtoja on useita. Vihossa yritän esitellä näistä eri kopiointi ja siirtotavoista useimmat.

5. Koska tämä ohjevihko on pienehkö ja pdf-muodossa, niin päivitän tätä varsin nopeaan tahtiin, kunnes olen tyytyväinen. Vihko ei siis ole alusta pitäen "täydellinen".

6. Monet pitävät Ubuntua ja Linuxia nörttien puuhana. Tätä käsitystä pyrin murtamaan tällä viholla. Siksi en käytä komentorivin käskyjä tms.

Vihje! Voit helposti tutustua Linux distroon linkissä Manjaro, mikä toimii web-selaimella.

Ubuntu-ohjeita

Ubuntu-työpöydän esittely

Vasempaan reunaan ilmestyvät viivat ilmoittavat ko. ohjelman käytössä olevan useita ikkunoita

Unity-näytön esittely

Vinkki: Tietokoneen näyttöä voit zoomata pienemmäksi tai suuremmaksi painamalla ctrl ja rullaamalla hiirellä

Erilaisia haja-ajatuksia ennen kuin jatketaan

Tähän on kerätty erilaisia havaintoja, jotka saattavat tuntua oudoilta, etenkin Windows-käyttäjille.

Jos tietokoneen prosessori tekee tosissaan töitä, saattaa näyttö tummentua hetkeksi. Kun työtaakka helpottuu, näyttö kirkastuu jälleen. Jos kone on siirtymässä valmiustilaan, alkaa näyttö vähitellen himmentyä.

Ubuntu ei aina systemaattisesti näytä tiimalasinkuvaa tai vastaavaa, kun tietokone tekee jotain puuhaa. Tämä on hiukan kiusallinen ominaisuus.

Tällaisissa tapauksissa kannattaa olla varovainen ja odottaa kärsivällisesti melko pitkän ajan, ennen kuin lähtee työskentelemään koneella.

Erityisesti erilaiset päivitykset kannattaa ottaa rauhallisesti, päivitys saattaa kestää useita minuutteja (kymmeniä minuutteja) ja tietokone näyttää siltä, kuin mitään ei tapahtuisi. Suosittelen koneen ääressä istumista, jos ohjelmia päivitetään.

Joskus tiimalasi-merkki (tai pyörivä nuoli) saattaa olla ikkunan takana piilossa, jolloin sitä ei huomaa. **HUOM: Katso sivu 9!**

Jos hiiri ei pitkään aikaan liiku, on kone ilmeisesti pysähtynyt jostain syystä.

Tiedostojärjestelmän rakenne

Hakemisto- ja tiedostorakenne poikkeavat olennaisesti Windowsin vastaavasta rakenteesta!

Hyvä asia verrattuna Windowsiin:

Kaikki käyttäjän tiedostot, omat sekä ohjelmien, sijaitsevat "Koti" / "Home" hakemiston ja sen alihakemiston sisällä, mikä olennaisesti helpottaa varmuuskopiointia.

Ubuntussa ei käytetä kirjaimia merkitsemään eri muistiasemia (A, C-levy jne). Tietokoneen muistin on käyttöjärjestelmä nimennyt valmiiksi "osiin"

Ulkoiset muistit (CD, DVD, USB-tikut, SD-kortit jne) näkyvät muistivälineen nimillä.

Tiedostojen nimissä isot ja pienet kirjaimet ovat eri asia (testi.txt eri kuin Testi.txt) Piilotettujen tiedostojen nimien edessä on piste (.salaisuus.txt) Piilotetut tiedostot saa näkyviin valikosta (Näytä – Näytä piilotiedostot), jos poistaa pisteen, tulee tiedostosta pysyvästi näkyvä.

Tätä merkkiä klikkaamalla kytketään erillinen muisti (esim. USB, SD-kortti) irti koneesta. ODOTA, kunnes näytölle ilmestyy teksti muistin irrottamiseksi!

Odota rauhallisesti, USB-muistille voidaan vielä kirjoittaa! Irroita vasta, kun tämä teksti on ilmestynyt!

Voit nyt irrottaa kohteen JetFlash Transcend 32GB

Pientä havainnointia!

1. Jos olet kopioimassa tai siirtämässä useita tiedostoja tai päivität tai asennat ohjelmaa, voi olla, että et tiedä, tapahtuuko koneellasi mitään?

Tällöin ohjelman kulkua esittävä jana voi olla ikkunan alla piilossa. Ubuntun näytöllä on myös kohtia, jotka näyttävät tapahtuman kulkua. Kuvakkeissa voi esiintyä tapahtumajana, niitä ei helpolla huomaa. Ohessa näitä kuvakkeita ja niiden sijainti näytöllä.

	Q # = ● ● ⊗
	2. Sektori täyttyy!
• <u>(A)</u>	3. Ohjelman päivitys, oranssi palkki pitenee.
	4. Ohjelman päivitys, valkoinen palkki pitenee.
A	Asennetaan päivityksiä Peru Noudetaan Yksityiskohdat
	5. Jos ikkuna ei ilmesty, tarkkaile kuvakkeiden palkkeja!
•	6. Ohjelman asennus, palkki pitenee.
	7. Tiedostojen kopiointi tai siirto käynnissä, palkki pitenee.
8. ISO-tiedostor	lataus
	wbuntu-18.04.4-desktop-amd64.iso http://mirrors.ukfast.co.uk/sites/ubuntu.com/18.04.4/ubuntu-18.04.4-desktop-amd6 1,476 KB/s - 69.7 MB of 2.0 GB, 23 mins left Pause Cancel
iii iii iii iii iii iii iii iii iii ii	8.04iso A Show all X

Kansio/hakemisto-rakenteiden esittely

KOTI-hakemistoon taltioituu kaikki käyttäjän tiedostot - koti-hakemiston alla on näkyvissä sen alihakemistot (työpöytä jne) -osa hakemistoista voi olla piilossa, niiden edessä on piste (.THUNDERBIRD = sähköpostit ja osoitteet)

Huom! Ulkoisille muistivälineille (CD, DVD, USB) taltioidut hakemistot ja tiedostot eivät näy Koti-hakemistossa

Huom! KOTI niminen hakemisto ja HOME niminen hakemisto ovat sama hakemisto. Järjestelmässä esiintyy molemmat nimet.

Kansio/hakemisto-rakenteiden esittely

Tiedoston voi nimetä uudelleen, valikosta Muokkaa - Nimeä uudelleen

Kansion voi nimetä uudelleen, valikosta Muokkaa - Nimeä uudelleen

Muistitikun voi nimetä vain, jos sen alustaa (jolloin kaikki vanhat tiedot poistetaan!) LISÄYS! Levyt-ohjelmalla voi nimetä muisteja! Katso lopussa oleva liite.

Perusasetuksia / Tiedostot

Kansio/hakemisto-rakenteiden esittely

Ikkunointi

Lisää toinen ikkuna Tiedosto – Uusi ikkuna

Näytön zoomaus Shift + hiirellä rullaus

Kun näytöllä on kaksi tai useampia ikkunoita, klikkaa ohjelmakuvaketta. → Ikkunat asettuvat vierekkäin ja voit siirtyä toiseen ikkunaan

😫 🚹 🖪 🛞 🖂 🔜 🜒 🕬 su 4. maaliskuuta 11.47 😃

Tässä on kolme ikkunaa valittavana

⊗ Koti ↔ ∞koti				
O Viimeisimmät	Nimi	* Koko	< → @Koti	Q II II
ය Koti	• Asiakirjat	0 kohdetta	O Viimeisimmät	Nimi *
Tyopoyta	• Dropbox	4 kohdetta	🛛 Koti	• 📺 Asiakirjat
	• Too2zjs	121 kohdetta	🖿 Työpöytä	• Dropbox
↓ Lataukset	Jukinen	76 kohdetta	D Asiakirjat	foo2zis
Ja Musiikki	Lataukset	10 kohdetta	🖻 Kuvat	
Videot	• Mallit	0 kohdetta	↓ Lataukset	Kingt
Roskakori Reckko	• Musiikki	0 kohdetta	J Musiikki	Laboulast
P T-IL- (4.0 CD)	• Työpöytä	0 kohdetta	Videot	• Lataukset
Taltio (4,0 GB) Taltio (64 GB) Tietokone	🚔 🛀 usr	2 kohdetta	章 Poskakori	• in Mallit
	📮 🖓 📷 Videot	4 kohdetta		• Musiikki
	Esimerkkejä	9,0 kt	A. AGINYO	Tuopovta

Useita ikkunoita

Jos hiirellä siirtää ikkunan näytön yläreunaan, suurenee ikkuna koko näytön kokoiseksi. Jos koko näytön yläreunasta vetää hiirellä alas, palautuu ikkuna alkuperäiseen pieneen kokoon. Kokeile!

Jos hiirellä siirtää ikkunan näytön oikeaan reunaan, suurenee ikkuna puolen näytön kokoiseksi. Jos näytön vetää hiirellä vasemmalle, palautuu ikkuna alkuperäiseen pieneen kokoon. Kokeile!

		₩ 14	FL 🛛 🔜 🜒 :	su 4. maaliskuuta 12.11 🔱
😣 🖨 🗊 🛛 Tiedos	to Muokkaa Näytä ~		to Markaa Näytä Si	
< > 命Koti		< > 企Koti		
O Viimeisimmät	Nimi	Ø Viimeisimmät	Nimi	 Koko Ty
🗅 Koti	🗯 📊 Videot	ය Koti	• 📊 Videot	4 kohdetta Ka
🖿 Työpöytä	• 🔤 USF	🖿 Työpöytä	• usr	2 kohdetta Ka
🗅 Asiakirjat	• Työpöytä	🗅 Asiakirjat	• Työpöytä	0 kohdetta Ka
🖻 Kuvat	Musiikki	🖻 Kuvat	• Musiikki	0 kohdetta Ka
↓ Lataukset	• 📷 Mallit	↓ Lataukset	• mallit	0 kohdetta Ka
a Musiikki	• Tataukset	a Musiikki	• Lataukset	bdetta Ka
Me Videot	• 📷 Kuvat			Jacca Ka
面 Roskakori	Julkinen	首 Roskakori	• Julkinen	0 kohdetta Ka

Jos hiirellä vedät kaksi ikkunaa oikealle sivulle, saat molemmat puolen näytön kokoisiksi, mutta ne ovat päällekkäin. Siirrä toinen näytön vasempaan reunaan, jolloin on kaksi ikkunaa vierekkäin.

3	😣 🖨 💿 🛛 Tiedos	to Muokkaa Näytä Siirry Kirjanr	nerkit Ohje	T	↓ ↓ Tiedos © ⊖ €	Fi 🛪 🐱 📷 ෩ su 4. maau: sto Muokkaa Näytä Siirry Kirjan	merkit Ohje	φ
	< → ŵKoti				< → ŵKoti			
	O Viimeisimmät	Nimi -	Koko	Ту	9 Viimeisimmät	Nimi -	Koko	Ту
3	ය Koti	Videot	4 kohdetta	Ka 1	a Koti	• 🔄 Videot	4 kohdetta	a Ka
)	🖿 Työpöytä	• 🔤 usr	2 kohdetta	Ka 🛙	Työpöytä	• usr	2 kohdetta	a Ka
	Asiakirjat	Työpöytä	0 kohdetta	Ka [	🗅 Asiakirjat	• Työpöytä	0 kohdetta	a Ka
8	🖾 Kuvat	Musiikki	0 kohdetta	Ka	Kuvat	• Musiikki	0 kohdetta	a Ka
		Mallit	0 kohdetta	Ka `	Lataukset	• Mallit	0 kohdetta	a Ka
	a Musiikki	Lataukset	10 kohdetta	Ka	🛛 Musiikki	• Lataukset	10 kohdetta	a Ka
2	Videot	- Kingt	04 kabdatta	V . 1	Videot	Vinist	0.4 liab dabba	

Kaksi rinnakkaista ikkunaa

Tästä voi valita esim. kuvatiedostojen esityksen joko allekkain tai vierekkäin

Kuvakkeiden kokoa voi muuttaa painamalla ctrl ja + tai ctrl ja – painikkeita useita kertoja

Useita työtiloja

Voit määritellä PERUSASETUKSISSA työtilat käyttöön, perusasetus on neljä työtilaa. Käynnistinpalkkiin ilmestyy ikoni, mikä tuo näkyviin kaikki työtilat (kuvassa). Klikkaamalla haluttua työtilaa, se aktivoituu. Samanaikaisesti tarvittavat ohjelmat voi koota omaan työtilaan. Voit myös määritellä yhden työtilan olevan aina näytössä.

Työtila-ikoni

Ikkuna aina päällimmäisenä

Tiedosto tai kansio on kopioitavissa tai siirrettävissä uuteen sijaintiin hiirellä vetäen, tiedostonhallinnan valikon kautta tai käyttäen pikanäppäimiä. Tiedostoja ja kansioita on mahdollista siirtää täsmälleen samalla tavalla.

KOPIOI JA LIITÄ

Valitse tiedosto / tiedostot tai kansio / kansiot. Oikea klik ja valitse Kopioi tai paina Ctrl+C. Siirry toiseen kansioon, johon haluat liittää kopioitavan kohteen. Oikea klik ja valitse Liitä tai paina Ctrl+V.

VEDÄ HIIRELLÄ TIEDOSTOT TAI KANSIOT

Tämän voit tehdä kahden eri ikkunan väillä. Paina ja raahaa kohde/kohteet ikkunasta toiseen.

LEIKKAA JA SIIRRÄ

Valitse tiedosto / tiedostot tai kansio / kansiot.

Oikea klik ja valitse Leikkaa tai paina Ctrl+X. Siirry toiseen kansioon, johon haluat siirtää kohteen.

Oikea klik ja valitse Liitä tai paina Ctrl+V.

Oletuksena raahaaminen siirtää sen, jos kohde on samalla laitteella (esim. jos molemmat kansiot ovat koneesi samalla kiintolevyllä), tai kopioi jos kohde on eri laitteella. Ole tarkka!

Tiedoston kopioinnin voi pakottaa pitämällä pohjassa Ctrl-näppäintä vedettäessä, tai **tiedoston siirtäminen** voidaan pakottaa pitämällä pohjassa Shift-näppäintä vedettäessä. Muistisääntö: **C**trl=kopiointi ja **S**hift=siirtäminen.

Et voi kopioida tai siirtää tiedostoja kirjoitussuojattuun kansioon.

Lisää vaihtoehtoja

Saat näkyviin menun klikkaamalla hiiren oikealla painikkeella tiedostoa /kansiota. Huomaa, että valikkokäskyissä näkyvät komennot **Kopioi** ja **Kopioi sijaintiin...** (huomaa 3 pistettä) toimivat hiukan eri periaatteella.

Komento kolmen pisteen kanssa avaa aina uuden ikkunan, mistä pitää valita kohde.

Perusasetusten esittely

	Klikkaile näitä kuvak	keita ja katso, mit	ä löytyy		
		†4 [	Fi 🖇 🖂	ᇒ 🜒 to 8. helmikuuta	a 09.47 🔱
				Tietoja laitteesta Ubuntu-ohje	
				Järjestelmäasetukset	
Se Ohje	et Tiedot			Lukitse	Ctrl+Alt+L
Yhteenveto				Vierasistunto Pirio Hakio	
Oletussovellu Frilliset tallen	kset			Kirjaudu ulos	
Oikeudellinen	ilm			Valmiustila	
		IP-Stream		Sammuta	
	Muisti 1,8 GiB		2		
	Grafiikka Intel® Käyttöjärjestelmän tyyppi 64-bit	ID Graphics 400 (Braswell)			
L L	Levy 28,7 Gt			Tietokoneen perustiedo	t
		Tarkistetaan paivit	yksia		
Yhteenveto					
Oletussovell Erilliset talle	ukset Verkkoselain	• Firefox-selain	Valits	se tässä oletussovellukset	t
Oikeudelline	n ilm	Thunderbird-sahkoposti	•		
	Kalenteri	2 Kalenteri	•		
	Musiikki	® Rytmilaatikko	•		
	Video	Service of the servic	•		
	Kuvat	gThumb	•		
Yhteenveto	Valitse kuinka media	a käsitellään	Modi	an käsittolyn valinta	
Erilliset taller	Aäni-CD Kysy	mitä tehdään		an kasileryn vanna	
Oikeudelliner	n ilm DVD-video Kysy	mitä tehdään	•		
	Kuvat Kysy	mitä tehdään	•		
	Ohjelmisto 🖗 Suo	rita ohjelmisto	•		
		Muu me	dia		
	Ala koskaan kysy ta	i kaynnista ohjelmia liitettaessä r	nedia		

Perusasetusten esittely/ Järjestelmäasetukset

Seuraavilla sivuilla käydään läpi nämä perusasetukset

😣 🗖 🗊 Kieliasetukset			Kieliasetukset		_
Kieli Uueelliset muotoilut		Kiel	Alueelliset muotoilu	ŀ	
Valikoiden ja ikkunoiden kieli:		Nävtä		t ja rahasummat i	muodossa:
suomi		Suom	ni	•	
English		Muuto	ksot tulovat voimaan sou	usaavalla kirjautumis	korralla
English (Australia) English (Canada)		Madeo			skerralla.
Probas kielet beluttuus iiisiestuk		Tote	uta <mark>j</mark> ärjestelmänlaajuis	esti	
Muutokset tulevat voimaan seura	avalla kirjautumiskerralla.	Käytä s	samaa muotoiluvalintaa k	äynnistys- ja kirjauti	umisnäkymässä.
Toteuta järjestelmänlaajuises	ti	Esime	erkki		
Käytä samoja kielivalintoja käynnis	stys- ja kirjautumisnäkymässä.	Nur	mero: 1 234 567,89		
Asenna tai poista kieliä		Päiv	väys: to 8. helmikuut	a 2018 09.55.43	
Näppäimistön syöttötapa: IB	sus 👻	vall	uutta: 20 457,99 €		
Ohje	Sulje	Ohje			Sulje
					0
Kaikki asetukset Kirkkaus ja l	ukitus				Kirkkaus
Kirkkaus					ja lukitus
🗆 Himmennä nävttöä virran s	säästämiseksi				
				Nävtön toi	minta
Sammuca naycco koneen one:				kannattaa	määritellä
Automaattinen lukitus				omiin tarpe	eisiin
Lukitse päyttö viiveellä:	1 minuutti	-		SUPIVARSI	
🗆 Vaadi salasana valmiustilas	sta palattaessa				
			Turvallisuu: Mieti omat	sasetuksia!	
😣 🖨 Ohje			Wiet offat	laipeesi:	
Kaikki asetukset Tekstisyöte					Tekstisvöte
Käytettävät syötelähteet:					renousyour
Suomalainen	Super+Välilvöpti				
Englantilainen (US)	Vaihto edelliseen lähteeseen:			KIIJOItatko er	nglantia, n vaihto
	Shift+Super+Välilyönti			Παρραπησιο	
	• Käytä samaa lähdettä kaikill	e ikkunoill	e		
	O Salli eri lähteet eri ikkunoille	2	-		
	 Uudet ikkunat kayttavat o Uudet ikkunat käyttävät i 	oletuslahd nykyistä lä	letta ihdettä		
	Näytä syöte obs	lokkaat	Pustutasossa -		
				Fi ikkunan	yläosassa
+ - ^ ~	🗆 Käytä omavalintaista kii	rjasinta:	Sans Regular 10	oikealla	
🗹 Näytä nykyinen syötelähde	valikkopalkissa	Näppäim	nistön asetukset		

😆 🖨 🛛 Ohje			
Kaikki asetukset Tur	vallisuus ja yksityisyys		
Turvallisuus Tiedost	ot ja sovellukset Paku Tilastot		
muilla ihmisillä on pä	iäsy käyttäjätilillesi, saatat haluta rajoittaa tallennettavia kohteita.		
Päällä Kerää tie	toja sovellusten ja tiedostojen käytöstä Tyhjennä käyttötiedot		
Tallenna tietoja:	Älä tallenna tietoja:		
 Asiakirjat Esitykset Keskustelulokit 			
 ✓ Kuvat ✓ Laskentataulukot ✓ Musiikki ✓ Musiikki 			
Videot 🛛	viimeisimmät ohjelmat ja tiedostot. Anna olla "Päällä"		

😸 🖨 Ohje	
Kaikki asetukset Turvallisuus ja yksityisyys	
Turvallisuus Tiedostot ja sovellukset Haku Tiastot	
Unity-valikossa etsittäessä: Sisällytä hakutulokset Internetistä	Pois

😣 🖨 Ohje
Kaikki asetukset Turvallisuus ja yksityisyys
Turvallisuus Tiedostot ja sovellukset Hakt Tilastot
Ubuntu voi kerätä nimettömiä tietoja Ubuntun kaytöstä. Nämä tiedot lähetetään tietosuojakäytäntömme mukaisesti Ubuntun kehittäjille.
Tietosuojakäytäntö
Tämän tietokoneen käyttäjät voivat:
Lähettää vikailmoituksia Canonicalille Vikailmoituksessa mainitaan vian aiheuttaneen sovelluksen nimi ja tietoja sen toiminnasta. Ilmoitusta ei koskaan lähetetä ilman käyttäjän lupaa.
Näytä aiemmat raportit
Lähettää satunnaisia järjestelmätietoja Canonicalille Sisältää tietoa muun muassa käynnissä olevien sovellusten määrästä, tietokoneen levytilan määrästä ja tietokoneeseen liitetyistä laitteista.

S Ohje			
Kaikki asetukset N	äppäimistö		Näppäimisl
Kirjoittaminen Pik	anäppäimet		
Toistonäppäimet ✓ Painallus toist Viive: Lyhyt – Nopeus: Hidas –	uu, kun näppäintä pidetään painettuna O	Pitkä Nopea	
Kohdistimen vilku ☑ Kohdistin vilku Nopeus: Hidas =	unta kuu tekstikentissä	Nopea	
Tekstisyöte			Suorita hienosäätöä
Ohje			
Kaikki asetukset N	äppäimistö		
Kirjoittaminel Pik	anäppäimet		
Esteettömyys Ikkunat Järjestelmä Kirjoittaminen Kuvakaappaukset Käynnistimet Siirtyminen Ääni ja media Omat pikanäppäi	Suurennus päällä/pois Lähennä Loitonna Näytönlukija päällä/pois Näyttönäppäimistö päällä/pois Suurenna tekstin kokoa Pienennä tekstin kokoa Korkea kontrasti päälle/pois	Alt+Super+8 Alt+Super+= Alt+Super+- Alt+Super+S Pois käytöstä Pois käytöstä Pois käytöstä Pois käytöstä	

pohjaan. Pikanäppäimen voi poistaa käytöstä painamalla askelpalautinta.

Käynnistin

Super (pidä) Alt + F1 Super + Sarkain Super + näppäir et 1-9 Super + Shift + 1-9 er + T Sn

HUD ja valikkorivi

Alt (Paina kerran) Alt (pidä) Alt + F10 Vasen/oikea Tulosta Alt + Tulosta

Avaa käynnistimen, näyttää pikanäppäimet. Avaa käynnistimen näppäimistötilan. Vaihtaa käynnistimen sovellusten välillä. Avaa käynnistimeen kiinnitetty sovellus. Avaa uuden ikkunan sovelluksesta. Avaa roskakorin.

Avaa HUDin. Paljastaa sovelluksen valikot. Avaa ilmaisinvalikko. Siirry ilmaisinvalikoiden välillä. Ota kuvakaappaus. Ota kuvakaappaus nykyisestä ikkunasta.

Sovelluksien välillä vaihtaminen

Alt + Sarkain Alt + Section Vasen/oikea Osoitin ylös tai alas Alt+Q

Vaihtaa sovellusten välillä. Vaihtaa sovelluksen ikkunoiden välillä. Liikuta kohdistettua aluetta. Siirry tai poistu levitystilasta tai ikkunavalinnasta. Sulje valittu ohjelma / ikkuna.

Pikanäppäimet

Unity-valikko

Super (Paina kerran) Super + A Super + F Super + M Super + C Super + V Ctrl + Tab Nuolinäppäimet Enter

Ikkunat

Super + W Ctrl + Super + W Ctrl + Super + D Ctrl + Super + Vlös Ctrl + Super + Vlös Ctrl + Super + Alas Alt + F4 Alt + Vällyönti
 Ctrl + Alt + nro (nronäppäimistö)
 Sijoittaa ikkunaan valittu

 Alt + Vasen Painike -veto
 Siirtää ikkunaa.

 Alt + Keskimmäinen Painike -veto
 Muuttaa ikkunaa.

Paina muutaman sekunnin ajan Windows-nappia (Super key), niin Pikanppäimien ohje tulee hetkeksi näkyviin

Avaa Unity-valikon.

Avaa Unity-valikon sovellusnäkymän. Avaa Unity-valikon isedostonäkymän. Avaa Unity-valikon musiikkinäkymän. Avaa Unity-valikon valokuvanäkymän. Avaa Unity-valikon videonäkymän. Vaihda näkymien välillä. Liikuta kohdistettua aluetta. Avaa korostettuna olevan kohteen.

Näytä kaikki ikkunat. Levittää kaikki kohdistetun sovelluksen ikkunat. Pienennä kaikki ikkunat.

Suurenna nykyinen ikkuna. Palauttaa tai pienentää nykyisen ikkunan. Sulkee nykyisen ikkunan. Avaa ikkunan esteettömyysvalikon. Sijoittaa ikkunaan valittuun sijaintiin. Siirtää ikkunaa.

😣 🖨 Ohje	
Kaikki asetukset Näytöt	
Built-in Display	Nayto
🗆 Peilaa näytöt (Huomaa: saattaa rajoittaa tarkkuusvalintoja)	
Built-in Display Päällä Yleiset asetukset	
Tarkkuus: 1366 x 768 (16:9) • Käynnistimen sijainti Kaikki näytöt • Kierto Tavallinen • Hidastus reunoilla 2äällä Valikon ja otsikkopalkkien skaalaus: Skaalaa kaikkien ikkunoiden sisältö vastaamaan: 1,38 Suurimmat toiminnot sisältävää näyti •	Kokeile, mikä tuntuu parhaa
Tunnista näytöt Toteuta	
 Palvelin Tulostin Näytä Ohje Lisää C Suodin: 	Tulostim
HL-3140CW-series Hew ckard-HP- LaserJe	
Uuden tulostimen lisäys	
Yhdistetty kohteeseen localhost	

⊗ ⊜ Ohje Kaikki asetukset Verkko		Lentotila Pois		Verkko
😤 Langaton	Langaton	Päällä		
	 HUAWEI-B593-A337 	😤 🖴 📏		
🛃 Verkon välityspal	DNA-WLAN-2G-81C0	₹		
	DNA-WLAN-2G-C2CC			
	Datsun		Vol Joskus olla tarpeellinen	
	Elisa_Mobi_1EEC	╤ 🔒		
	SoneraGateway58-98-35-90-9B-5B	😤 🖴		
	AndroidAP			
	blyat			
	Sonera-1EAD9F	₽		
	DNA-Mokkula-2G-5rsyTJ	₽		
	ΒΔΤ-Ι ΔΝ	÷ 🔒		
+-	Käytä yhteyspisteenä Yhdistä piilote	ttuun verkkoon		

😞 🖨 Ohje				
Kaikki asetukset Virransäästö				17
	Käytettäessä akkua	Käytettäessä verkkovirtaa		Virransääst
Siirry valmiustilaan jos kone on käyttämättä	5 minuuttia 🔹	5 minuuttia 🔹		
Kun virtaa on erittäin vähän	-			
Kun kansi suljetaan	Valmiustila 🔹	Valmiustila 🔹		
Näytä akun tila valikkopalkissa	Kun akku on asetettu paik	oilleen 👻		
Akku - ladattu täyteen				
Vinkki: <mark>näytön kirkkaus</mark> vaikuttaa virrankulutukseer	1			
			Säädä itsellesi sopivi	<mark>ksi</mark>

😣 🖨 Ohje	
Kaikki asetukset Värit	
Laitteet vaativat ajan tasalla olevan väriprofiilin, jotta niiden värejä on mahd	ollista hallita. Lue lisää
Laite	Kalibrointi
· Hewlett Packard - HP Stream Notebook PC 13	Kalibroimaton
→ 🖴 Hewlett Packard - HP LaserJet 1018	Kalibroimaton
→ 🗏 Brother - Brother HL-3140CW series	Kalibroimaton
	Lisää profiili Kalibroi

😣 🖨 🛛 Ohje			
Kaikki asetukset Ääni			
Toistovoimakku	US: 🕪	40	
	🗆 Vaimenna 🗆	Salli yli 100 %:n voimakkuus	
Toista ääntä laitteella	Kaiuttimet - asel	tukeet	
Kaiuttimet	Tasapaino:		
Sisäinen äänentoisto	Häivytys:	Vasen Oikea	
	Basso:	Taka Etu	
		Minimi Maksimi	
		Nokelle dalled	
Näytä äänenvoimakkuus valikkopa	alkissa		
			1
Kaikki asetukset Aani			
Toistovoi	makkuus: 🔊 ———	a l	
	🗆 Vaime	nna 🗆 Salli yli 100 %:n voimakkuus	
Ulostulo Sisääntulo Äänite	hosteet Sovelluks	et	
Nauhoita ääntä laitteesta	Sisäinen m	ikrofoni - asetukset	
Sisainen mikrofoni Sisäinen äänentoisto	Aänitysvoir	nakkuus: 🖳 🗕 Vaimenna Vahvistamaton 100 %	
	Äänitystaso	>: ••••••••••••••••••••••••••••••••••••	
Näytä äänenvoimakkuus va	likkopalkissa		
🛛 🔿 Ohje	9		
Kaikki aset	ukset Ääni		
Kaikki asee			
	Toistovoin	nakkuus: 🕪 ———— 🐠	
		🗆 Vaimenna 🗆 Salli yli 100 %:n voimakkuus	
Ulostulo	Sisääntulo Äänitel	nosteet Sovellukset	
Hälytyster	n voimakkuus: 🐠 🖓		— 🕪 🗆 Vaimenna
Valitse h	älytysääni:		
Oletus			
🛛 Näytä ää	nenvoimakkuus vali	kkopalkissa	
	Kaikki asetukset	iani	
		Toistovoimakkuus: 40 40 40	
	Ulostulo Sisääntu	lo Äänitehosteet Sovellukset	
		Mikaan soveilus ei nyt soita tai tallenna aanta.	
	Näytä äänenvoim	akkuus valikkopalkissa	

Ääni

🔊 🖨 Ohje					20
Kaikki asetukset Käyttäjätilit			🔒 Avaa lukitus		Vär stati
Oma tili					Kaytta
Pirjo Hakin 🥑		Pirjo Hakin			
	Käyttäjätyyppi	Ylläpitäjä		Sama nävttö o	li "Turvallis
	Kieli	suomi		ja yksityisyys"	kohdassa
Sisaanki	Jaucumisvalinnac Salasana				
Automaatt	inen kirjautuminen	Päällä			
Viim	eisin kirjautuminen	Sisäänkirjautunut	Historia		
+ – Näytä k	iyttäjätunnus valikk	opalkissa			
Ohielmistot ja päivitykset	_	_	_		
	t Päivitykset Varm	ennus Lisäaiurit Kehit	täiävalinnat		
Ladattavissa Internetistä					Ohjelm
Canonicalin tukemat vapaat ja avo	imen lähdekoodin ol	hjelmistot (main)			Ja
 Yhteison yllapitamat vapaat ja avi Suljetut laiteajurit (restricted) 	oimen lahdekoodin o	hjelmistot (universe)	-		paivicy
Z Tekijänoikeus- tai lakiasioilla rajoi	etut ohjelmistot (mu	ultiverse)		Huomaa erilaiset ohj	elmistojen
U Lahdekoodi	mi			tarjoajat	
Assessettavises CD (D)(D low/thi				Luotettavat ohjelmat	arjoajat=
Aseta levv asemaan asentaaksesi Cl	)- tai DVD-levvltä.				
			L		
Canonicalin pakkaamia partnereide Canonicalin partnerit (Lähdekooc Canonicalin pakkaamia partnereide Shttps://repo.skype.com/deb stat http://dl.google.com/linux/earth http://ppa.launchpad.net/pulb/b http://ppa.launchpad.net/pulb/b http://ppa.launchpad.net/pulb/b	n sovelluksia i) n sovelluksia le main /deb/ stable main asenji-daily/ubuntu xe asenji-daily/ubuntu xe asenji-daily/ubuntu xe asenii-daily/ubuntu xe	enial main enial main (lähdekoodi) enial main (lähdekoodi) enial main (lähdekoodi)			
Lisää Muokkaa Poista				Lisää asema	
				Palauta Sulje	
🕒 💿 Ohjelmistot ja päivitykset					
Jbuntu-ohjelmistot Muut ohjelmistot	Päivitykset Virmer	nnus Lisäajurit Kehittä	ijävalinnat		
Asenna seuraavat päivitykset: Tärkeät turvallisuuspäivitykset (xen Suositellut päivitykset (xenial-upda Tukemattomat päivitykset (xenial-l	nial-security) ntes) packports)				
Tarkista päivitykset automaattisesti:	Päivittäin			•	
Kun turvapäivityksiä saatavilla:	Lataa ja asenna auto	maattisesti		•	
Kun muita päivityksiä saatavilla:	Näytä viikottain			•	
Ilmoita uudesta Ubuntu-versiosta:	Vain pitkäaikaistuen	versioista			
		-		Palauta Sulia	
				Patauca Suje	
			Nämä as Ubuntun	etukset kannattanee esiasennusten muka	<mark>pitää</mark> sina 31

Ohje <u>lmistot ja päi</u>	vitykset					
tu-ohielmistot Muut o	hielmistot Päivitykot	Varmennus Usäaiuri	t Kehittäiävaliopat			
etut ohielmien tarioa	iat	variiteinids resadjari	e Kennedjavadinnae			
37D05B5 2004-09-12						
buntu-arkiston automaa 0B21F32 2012-05-11	attinen allekirjoitusavain ·	<ftpmaster@ubuntu.< td=""><td>com></td><td></td><td></td><td></td></ftpmaster@ubuntu.<>	com>			
buntun pakettiarkiston	automaattinen allekirjoit	usavain (2012) <ftpm< td=""><td>aster@ubuntu.com></td><td></td><td></td><td></td></ftpm<>	aster@ubuntu.com>			
-E21092 2012-05-11 buntun CD-levykuvan au	ıtomaattinen allekirjoitus	avain (2012) <cdimag< td=""><td>e@ubuntu.com></td><td></td><td></td><td></td></cdimag<>	e@ubuntu.com>			
3B75451 2004-12-30	tomaattinen allekirioitus	avain <cdimage@ubu< td=""><td>intu com></td><td></td><td></td><td></td></cdimage@ubu<>	intu com>			
AC5991 2007-03-08						
oogle, Inc. Linux Packag	e Signing Key <linux-pack< th=""><th>kages-keymaster@go</th><th>ogle.com></th><th></th><th>Delauta eletukeet</th><th></th></linux-pack<>	kages-keymaster@go	ogle.com>		Delauta eletukeet	
uo avaintiedosto	Poista				Palauta Oletukset	
					Palauta Sulje	
Objelmistot iz päi	witykset					
	bielmistot Päivitykset	Varmentus Lisäajuri	f Kelittäjävaliopat			
			y Reflictajavatililat			
aite käyttää vaihtoehtoista	a ajuria.					
Käytetään Processor	microcode firmware for	Intel CPUs kohteesta	intel-microcode (avoi	n lähdekoodi)		
O Ala kayta laitetta						
nistä tistekses uudelle	an inthe single united to be		Käuppietä uude	llees Dalauta		
tut ajurit sisältävät yksityist	tä koodia, jota Ubuntun kehit	täjät eivät voi tutkia tai	parantaa. Kaikki päivityks	et riippuvat ajurin toir	nittajasta.	
					Sulje	
💿 Ohjelmistot ja päi	vitykset					
tu-ohjelmistot Muut o	hjelmistot Päivitykset	Varmennus Lisäajuri	Kehittäjävalinnat			
ılkaistut päivitykset ova	t vain testaamisen ja pala	utteen antamiseen t	arkoitettuja. Niiden kä	yttöönotto voi aihe	euttaa epävakautta.	
Esijulkaistut päivitykset	(xenial-proposed)					
😣 🖨 🛛 Ohje						-
Kaikki asetukset Tie	dot					63
Vhteepveto						لارتها
Oletussovellukset						Tiedot
Erilliset tallennus						
Orkeddettinen tim		ubuntu 16.04 LTS				
	Laitteen nimi	Dirio-HP-Stream			Delauta Culia	
	Muisti	1,8 GiB			Palauta	
	Suoritin Grafiikka	Intel ® Celeron(R) CPU I	N3050 @ 1.60GHz × 2 (Braswell)			بالد
	Käyttöjärjestelmän tyyppi	64-bit	(brdsweit)	San	na kuva kuin alo	oitusvalikon 🗘
	Levy	28,7 Gt		"Tie	toja laitteesta"	
		l	Tarkistetaan päivityksiä			······································
Ohje		Määritte	ele varmistett	avat kohtee	et ja	
ki asetukset Varmu	uskopiot	tallennu	sten sijainti ja	a ajastus!	Päällä	
	·			-		Varmuusko
eenveto	📕 Viimeisin va	rmuuskopiointi s	uoritettiin 2 päivä	ä sitten.		
ennettavat kansiot	Palauta koko	varmuuskopio nap	osauttamalla Palaut	a tai käytä tied	lostonhallintaa	
ettavat kansiot	yksittaisten	ledostojen muutta	amiseksi tai puuttuv	len tiedostojen	balauttamiseksi.	
ennussijainti	Palaut	a				
tus						
	Automaattin	en varmuuskopiointi s	nti käynnistyy joka v	iikko.		
	Varmuuskor		, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,			
	Varniuusko	Jor Hyc				
eenveto ennettavat kansiot eettavat kansiot ennussijainti tus	Viimeisin va Palauta koko yksittäisten l Palaut Palaut Seuraava va Automaattin Varmuuskop	r muuskopiointi s varmuuskopio nap iedostojen muutta a rmuuskopiointi s en varmuuskopioir bioi nyt	uoritettiin 2 päivä osauttamalla Palaut amiseksi tai puuttuv uoritetaan tänään nti käynnistyy joka v	ä sitten. :a tai käytä tieo vien tiedostojen j iikko.	dostonhallintaa balauttamiseksi.	
eja Dup varmı alauttaminen	uuskopiointi. C palauttaa kaikk	hjelma varm ki kopioidut ti	nistaa kaikki k iedostot. Tark	<mark>ayttäjän tie</mark> emmin opp	dost baan	ot. lopussa.

32

Asennetut ohjelmat

Avaa Ubuntun sovellusvalikoima-kuvake ja saat alla olevan näkymän

Asenna lisää sovelluksia

Ubuntun kehittäjät ovat valinneet oletussovellukset, joiden uskotaan olevan hyödyllisiä mahdollisimman monelle. Siitä huolimatta haluat varmasti asentaa lisää sovelluksia, joiden avulla Ubuntun käytöstä tulee aiempaa monipuolisempaa.

Asenna lisää sovelluksia seuraamalla näitä ohjeita:

- 1. Yhdistä langattomaan tai kiinteään verkkoon.
- 2.Klikkaa Unity-ikkunassa Ostoskassi-ikonia (voi olla myös Käynnistin-palkissa)

4. Sinulta kysytään salasanaasi. Kirjoita salasana (sama, jota käytät kirjautumiseen), jonka jälkeen tietokone asentaa sovelluksen.

"Uloisten ohjelmien" asennus saattaa vaatia vielä lisätietoja.

Asennus tapahtuu yleensä nopeasti, mutta voi joskus kestää jonkin aikaa riippuen Internetyhteytesi nopeudesta.

Uusi sovellus lisätään käynnistimeen. Jos et pidä tästä ominaisuudesta, poista valinta Nävtä ► Aseta uudet sovellukset kävnnistimeen.

34

Pohdiskelua uuden ohjelman käyttöönotosta

Tässä muutamia ajatuksia, kun etsit ja aiot otat käyttöön uuden ohjelman.

1. Vertaile eri ohjelmia, mikä tuntuisi parhaalta sinun tarpeisiin.

2. Etsi kommentteja ja mielipiteitä ohjelmasta.

3. Jos löydät ohjelman käyttöohjeen, tutki sitä. Voit saada hyviä vinkkejä ja ideoita.

Kun olet asentanut ohjelman.

1. Nyt pääset kunnolla tutkimaan ohjelman ominaisuuksia ja toimintoja

- jos keräät paljon tietoa ohjelmalla, luuletko ohjelman hidastuvan tai muuten läkähtyvän

- voitko tarvittaessa jakaa datan osiin, jotta ohjelma toimisi jouhevasti eikä tiedostoista tule liian suuria

- voitko siirtää vanhemmat datat sivuun, vaikka erilliselle muistivälineelle

2. Pystytkö helposti varmuuskopioimaan tietosi toiselle muistivälineelle

3. Jos vaihdat tietokonetta, onnistuuko ohjelman ja tietojen käyttöönotto uudella koneella.

4. Jos ohjelma jumittuu, esimerkiksi ei enää toimi päivityksen jälkeen, pystytkö saamaan käyttöösi omat datatiedostot jollain muulla ohjelmalla.

5. Harjoittele ohjelman käyttöä ensin harjoitusmateriaalilla, jolloin pystyt hahmottamaan ohjelman ominaisuudet ja opit tuntemaan sen yksityiskohtia.

6. Suunnittele valmiiksi, miten ohjelmaa käytät (nimikkeistö, kansiorakenteet, varmuuskopiointi jne)

7. Kun homma tuntuu toimivan, aloita ohjelman varsinainen käyttö. Onnea matkaan!

More information

Ilmaisia ohjelmia

How To Install Software in Ubuntu Linux: A Complete Guide for Newbie

Installing software in Ubuntu using .deb files

All the Possible Ways to Install deb Packages in Ubuntu Linux

Paikallisen tulostimen määrittäminen

Huom! Tämä ei ole Ubuntu 16.04 LTS:n ohje

Tulostimet

Tletokoneesi kykenee tunnistamaan useita erilaisia tulostimia, kun tulostin kytketään tietokoneeseen. Useimmat tulostimet yhdistetään tietokoneeseen USB-johdon avulla.

Valintaa paikallisen ja verkkotulostimen asennuksen välillä ei tarvitse tehdä. Kaikki tulostimet esitetään vhdessä ikkunassa.

1. Varmista että tulostin on päällä.

2.Liitä tulostin tietokoneeseen sopivalla kaapelilla. Tietokoneen näytöllä saattaa näkyä toimintaa, kun tietokone etsii sopivia ajureita. Tulostinajurien asennus saattaa vaatia salasanan syöttämisen.

3.Näytölle ilmestyy viesti, kun tulostin on asennettu järjestelmään. Valitse Tulosta testisivu tulostaaksesi testisivun, tai Valinnattehdäksesi muutoksia tulostimen asetuksiin.

Jos tulostintasi ei havaittu ja sen asetuksia tehty automaattisesti, voit lisätä tulostimen itse tulostinasetuksista.

1.Napsauta kuvaketta aivan valikkopalkin oikeassa reunassa ja valitse Järjestelmäasetukset.

2.Avaa Tulostimet.

3.Napsauta Lisää ja valitse tulostin Laitteet-ikkunasta.

4.Napsauta Seuraava ja odota, kun ajureita etsitään.

5. Voit halutessasi muuttaa tulostimen nimeä, kuvausta ja sijaintia. Kun kaikki on valmista, napsauta Toteuta.

6. Voit nyt tulostaa testisivun tai napsauttaa Peru ohittaaksesi tämän vaiheen.

Jos tietokoneellesi on saatavilla useita ajureita, sinua saatetaan pyytää valitsemaan sopiva ajuri. Napsauta Seuraava valmistaja- ja malli-vaiheissa, jolloin koneesi käyttää suositeltua ajuria.

Tulostimen asennuksen jälkeen saatat haluta vaihtaa oletustulostinta.

Jos näillä ohjeilla et saa tulostinta toimimaan, etsi valmistajan kotisivuilta ohjeita. Kysy neuvoa keskustelupalstalta.

Komentorivi / Pääte

Ubuntuun liittyy olennaisesti ns. komentorivi, mikä on yksi Linux-järjestelmän tehokkaimmista työvälineistä. Tämän takia Linux-osaajat helposti kertovat komentorivin avulla, miten tulee toimia.

Tässä opasvihossa en ole esittänyt yhtään komentoriviä, koska ne ovat aloittelevalle ubuntukäyttäjälle outoja. On kuitenkin hyvä ymmärtää perusteet, miten tuon mystisen komentorivin kanssa toimitaan.

Saat Päätteen näkyviin Unity-ikkunasta.

Tähän kirjoitetaan käsky, minkä ongelman neuvoja pyytää kirjoittamaan.

Sudo-käsky edellyttää käyttäjää kirjoittamaan Salasanan. Käskyn jälkeen täytyy kirjoittaa käyttäjän salasana, ennen kuin ohjelma etenee painamalla Enteriä. Salasanaa kirjoitettaessa se ei tule näkyviin, eikä kursori liiku

Lisää tietoa komentorivin käytöstä löytyy alla olevista linkeistä

https://www.linux.fi/wiki/Komentorivin_perusteet

https://www.linux.fi/wiki/Komentorivikomennot

https://help.ubuntu.com/community/UsingTheTerminal

https://help.ubuntu.com/community/Beginners/BashScripting

https://ubuntu.com/tutorials/command-line-for-beginners#1-overview

https://techlog360.com/basic-ubuntu-commands-terminal-shortcuts-linux-beginner/

https://vitux.com/40-most-used-ubuntu-commands/

https://www.howtogeek.com/140679/beginner-geek-how-to-start-using-the-linux-terminal/

Muutamien ohjelmien esittelyä

Tradesto Muokkas Näytä Lisää Muotollu Tyylit Taulukko Työkalut ikkuna Ohje Oletustyyli + 3: 5. Uberation serif - 12 - 8 J U S / A J E - 2 - 8 - 2 U E - 2 - 3 - 4 - 4 - 4 - 4 - 4 - 4 - 4 - 4 - 4	LibreOffice Writer	
Image: Section	😣 🖻 🗊 Tiedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotoi	lu Tyylit Taulukko Työkalut Ikkuna Ohje
Olebustyyli * 15 Liberation Senif 12 B Z V A A Z A A E <		○ • ♀. Α. ¶ ▦ • ₽ ⊯ 団 ₽ ≣ • Ω ལఘ 🗊 ◘ □, ᄆ ⊙ − ♦ • 🗡
Stor 1/1 D suna, 0 merkka D debutyli suoni 1 0	Oletustyyli 🔹 🗜 🗓 Liberation Serif 🔹	12 ▼ B Z U S A A Z I · A · E · E · E = E = E · E
Sivu 1/1 0 samaa, 0 merkkä Oletustsyli suomi L. E DOD - 75% LibreOffice Calc Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotoilu Tuulukko Tedot Tyokalut (kluna Ohje E O O O O O O O O O O O O O O O O O O O		· ć · · Ż · Ś · · Ś · · 10 · · 11 · · 12 · 13 · 14 · 15 · · 16 · · 1 <u>8 · ·</u>
Svu 1/1 0 sanaa, 0 merkkä Oktustydi suomi L 0 2020		
Sivu 1/1 Danaa, 0 merkkii Oletustyli suomi L. B DDD		► Z
Svu 1/1 0 sanas,0 merkkä Oletustyli suomi L 0 D0101	1	
Sivu 1/1 0 sama, 0 merkki i bisă Muctolu Taulukko Tredot Tyokalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Naytă Lisăă Muctolu Taulukko Tredot Tyokalut Ikkuna Ohje De P G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F G H I J F F F G H I F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I J F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F G H I F F F F G H I F F F G H I F F F G H I F F F G H I F F F G H I F F F F G H I F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F G H I F F F F F G H I F F F F F G H I F F F F F G H I F F F F F G H I F F F F F F G H I F F F F F F G H I F F F F F F F F F F F F F F F F F F		
LibreOffice Calc Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Taulukko Tiedot Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Taulukko 1/1 Dietus 1-0 Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokaa Näytä Lisää Muotolu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokaa Näytä Lisää Muotolu Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokaa Näytä Lisää Muotolu Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokaa Näytä Lisää Muotolu Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje T	Sivu 1 / 1 0 sanaa, 0 merkkiä Oletusty	ryli suomi I_ 🖾 🗅 DD DD
Tredosto Muokkaa Näytä Lisää Muotollu Taulukko Tiedot Työkalut ikkuna Ohje Image: Contract of the state of the	LibreOffice Calc	
Internation Sans In	😣 🖻 🗉 Tiedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotoi	ilu Taulukko Tiedot Työkalut Ikkuna Ohje
Liberation Sans 10 B Z U L + E + E + E + E + E + E + E + E + E +	= 🖽 • 🗅 • 🗎 • 🔁 🖨 Q X 🗘 🖻 • 🛓 🖱 • 🤅	 、 A、 翻 課 圖 圖 小 礼 礼 平 容 22 単 部 0. 空 只 □ 題 圖 冊 / /
A1 + f 2 = + B C D E F G H I J F G H I F F F G H I J F G H I F F F G H I J F G H I F F G H I J F G H I F F G H I J F G H I F F G H I J F G H I F F G H I J F G H I F G H I F F G H I J F G H I F G H I F F G H I	Liberation Sans 🔹 10 🔹 B Z U T	·] = = = = = · + · + · + * % º • • • • • • • = = = · • • • • • •
A B C D E F G H I J J F G H I J F G	$\begin{array}{ c c c c c } \hline \textbf{A1} & & & & & & & \textbf{ & & & & \textbf{ & & & & & \textbf{ & & & & \textbf{ & \textbf & \textbf{ & \textbf & \textbf $	
Image: Summary of the second seco	A B C D	E F G H I J
3 4 5 Taulukto1 Taulukto1 Oletus 1 Oletus <th>2</th> <th></th>	2	
S Taulukko 1/1 Taulukko 1/1 Oletus LibreOffice Impress Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotoilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Tedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotoilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Taulukko 1/1 Diat Taulukko 1/1 Taulukko 1/1 Diat Taulukko 1/1 Diat Taulukko 1/1 Diat Taulukko 1/1 Diat Tauluko 1/1 Diat Taulukoo Tauluko	4	
Taulukko 1/1 Oletus L. Summa=0 - → + 100 % LibreOffice Impress Image: Summa=0 - → + 100 % Image: Summa=0 Image: Summa=0 - → + 100 % Image: Summa=0 Image: Summa=0 - → + 100 % Image: Summa=0 Image: Summa=0 - → + 100 % Image: Summa=0 Image: Summa=0 - → + 100 % Image: Summa=0 Image: Summa=0 - → + 100 % Image: Summa=0 Image: Summa=0 - → + 100 % Image: Summa=0 Image: Summa=0 - → + + + + + + + + + + + + + + + + + +		
Librada () / Cited () A ()	Taulukko 1 / 1	Oletus I. 🖻 Summa=0 – — + 100 %
LibreOffice Impress		
Tiedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotoilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje Image: Ima		
Correction Contraction of the second	LibreOffice Impress	
Diat Twallinen Jäsennys Muistiinpanot Tiivistelmä Diojen lajittelu Lisää teksti napsauttamalla 22,29/13,22 0,00 x 0,00 Dia 1/1 Oletus + + + + + + + + + + + + + + + + + + +	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Diat Tavallinen Jäsennys Muistiinpanot Tiivistelmä Diojen lajittelu Lisää teksti napsauttamalla 22,29/13,22 = 0,00 x 0,00 © Dia 1/1 Oletus =+ 86 % Automaattinen värikorjaus Automaattinen terävöitys Automaattinen terävöitys Kuvan rajaaminen Rotation Nueto Nueto Statu S	LibreOffice Impress ⊗ ● ◎ Tiedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotoi ■ 🗜 • 🖿 • 🖹 • 🔊 🖶 🔺 🗊 🛢 • 🛓 🗇 • < •	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje · 🔍 A. 🗒 • 🖾 🔟 🔟 🗊 F 🛸 💷 • 🖬 • ன • 🐼 🖾 😨 🗔 🗉 🗔 • 🕞
Lisää teksti napsauttamalla Dia 1/1 Oletus 22,29/13,22 0,00 x 0,00 Dia 1/1 Oletus Current of the second of the	LibreOffice Impress Image: Second structure Image: Second structure <tr< th=""><th>ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje · · ☆ ☆ ! ▦ • ☞ □ 雌 団 『 ♥ ♥ Ⅲ ▶ ■ • ☞ ▼ ☞ □ □ □ □ = □ • ☞ • � • ↔ • ■ • ■ • ★ • ■ • ┗ に • 哥 • ↔ ■ 二 ♡ ~ ↓ ☎ ■</th></tr<>	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje · · ☆ ☆ ! ▦ • ☞ □ 雌 団 『 ♥ ♥ Ⅲ ▶ ■ • ☞ ▼ ☞ □ □ □ □ = □ • ☞ • � • ↔ • ■ • ■ • ★ • ■ • ┗ に • 哥 • ↔ ■ 二 ♡ ~ ↓ ☎ ■
Dia 1/1 Oletus 22,29/13,22 0,00 x 0,00 Dia 1/1 Oletus Composition of the second of t	LibreOffice Impress Constant for the second	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje · ○ A · 團 · ☑ III II F · □ III > III · □ E □ · □ · ⊖ · ↔ · III · ■ · ★ · II · 哈 II · 可 · ↔ I ■ II ? · II © III Tiivistelmä Diojen lajittelu
Dia 1/1 Oletus (IIII) (IIII) (IIIII) (IIIII) (IIIIII) (IIIIII) (IIIIIII) (IIIIIIII	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
gThumb-kuvakatselin Automaattinen värikorjaus Automaattinen terävöitys Colors Colors Kuvan rajaaminen Rettion Notion Ohjelmalla voi myös: Notion	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Image: Second	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Image: Construction of the second	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Image: Section Sect	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Colors Image: Colors Im	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Image: Second secon	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Image: Second secon	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Rotation Nuoto Nuoto Rotation Conjelmalla voi myös: - lajitella kuvat ottohetken mukaan nimetä in mumereide	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Chjelmalla voi myös: Iajitella kuvat ottohetken mukaan	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Image: Second	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
Muoto mukaan	LibreOffice Impress	iku Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
	LibreOffice Impress	iku Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje
62/73 · 1366 × 768 · 1,3 Mt 45%	LibreOffice Impress	ilu Dia Diaesitys Työkalut Ikkuna Ohje

Ohjelinkkejä, mukavaa luettavaa sadepäiviksi

Ubuntun keskustelualueet

https://forum.ubuntu-fi.org/

Ubuntun työpöytäopas verkossa https://help.ubuntu.com/16.04/ubuntu-help/index.html.fi

Linux.fi wiki https://www.linux.fi/wiki/Etusivu

Ubuntu tutuksi (Wiki-kirjasto) https://fi.wikibooks.org/wiki/Ubuntu_tutuksi

Usein kysytyt kysymykset https://ubuntu-fi.org/ohjeet-ja-tuki/usein-kysytyt-kysymykset/

Viisi tärkeintä asiaa uudelle Ubuntu-käyttäjälle http://ubuntu-fi.org/viisi-tarkeinta-asiaa-uudelle-ubuntun-kayttajalle/

Ohjelman asentaminen ja pakettivarastot https://fi.wikibooks.org/wiki/Ubuntu_tutuksi/Ohjelmien_asentaminen_ja_pakettivarastot

ENGLANNINKIELISIÄ OHJEITA

Ubuntu laitetuki (englanninkielinen) https://wiki.ubuntu.com/HardwareSupport

Ongelmanratkaisu kirjasto (englanninkielinen) https://help.ubuntu.com/community/TroubleShootingGuide

Ubuntu: A Beginner's Guide https://www.makeuseof.com/tag/ubuntu-an-absolute-beginners-guide/

The Complete Beginners Guide To Ubuntu https://www.lifewire.com/beginners-guide-to-ubuntu-2205722

[PDF]Ubuntu Manual – Getting Started with Ubuntu 16.04 http://ubuntu-manual.org/

[Open Office manuaali PDF https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/

YOUTUBE VIDEOITA

Learning the Linux File System https://www.youtube.com/watch?v=HIXzJ3Rz9po

NETTILEHTIÄ

Nettiuutisia Ubuntusta https://www.omgubuntu.co.uk

Hiukan sähköpostista

Ubuntun sähköpostina toimii Thunderbird. Sähköpostin asetuksia tehtäessä kannattaa kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

1. Haluatko säilyttää lähettämäsi ja vastaanottamasi sähköpostit pitkään ja käsitellä helposti? 2. Onko sinulle tärkeää, että voit lukea sähköpostit helposti monella eri laitteella (puhelin, tabletti, tietokone)

Jos 1. kohta on tärkeä, valintasi on ilmeisesti POP-protokolla

Jos 2. kohta on tärkeä, valintasi on ilmeisesti IMAP-protokolla.

Tuleva ja lähtevä sähköposti

Tarkempia ohjeita löytyy operaattoreiden kotisivuilta.

Kun sähköpostiviesti on ladattu, sitä voidaan siis lukea vain samalla tietokoneella. Jos kirjaudut sähköpostiisi toisella laitteella, toisella laitteella aikaisemmin ladatut viestit eivät ole käytettävissä.

Viestit tallennetaan paikallisesti tietokoneeseen, ei sähköpostipalvelimeen. MUISTA OTTAA VARMUUSKOPIO!

Deja Dup varmuuskopiointi 1

https://vitux.com/how-to-backup-files-with-duplicity-on-ubuntu/ https://www.howtogeek.com/108869/how-to-back-up-ubuntu-the-easy-way-with-dj-dup Pois 😑 Varmuusko Ei viimeisimpiä varmuuskopioita. 0 Napsauta Palauta... selataksesi olemassa olevia varmuuskopioita. Tallennettavat kansiot Ohitettavat kansiot Palauta. Tallennussiiainti Varmuuskopiointia ei ole ajastettu. Aiastus Ota käyttöön automaattinen varmuuskopiointi tai napsauta Varmuuskopioi nyt... aloittaaksesi varmuuskopioinnin nyt. Varmuuskopioi nyt... Deja Dup varmuuskopiointi. Ohjelma varmistaa kaikki käyttäjän tiedostot. Palauttaminen palauttaa kaikki kopioidut tiedostot. Pois Yhteenveto Käyttäjän testi kotihakemisto Ohitettavat kansiot Määrittele varmuuskopio KOTI-kansiosta, Tallennussiiainti Yhteenveto Roskakori mikä sisältää käyttäjän taltioimat tiedostot Tallennettavat kansiot Ajastus ja sähköpostiin ja selaimeen liittyvät ~/Lataukset Tallennussijainti käyttäjän tiedot (sähköpostit, osoitteet, Ajastus suosikit jne) Firefoxista ja Thunderbirdistä. Määrittele kansiot, joita et halua Kopioida. Valitse lisää! + -+ -Pois Yhteenveto Taltio (32 Gt) Tallennussijainti • Tallennettavat kansiot testi-HP-Stream-Laptop-14-ax0XX Kansio Ohitettavat kansiot Määrittele lisää kansioita! Tallennussiiainti Aiastus Varmuuskopio voi sijaita kovalevyllä tai esim. muistitikulla. HUOM! Deja Dup palauttaa aina koko Pois varmuuskopiomateriaalin. Yksittäisiä tiedostoja tai kansioita ei voi palauttaa. Yhteenveto Automaattinen varmuuskopiointi Pois Tällainen varmuuskopiointi kannattaa Tallennettavat kansiot Joka Viikko tehdä erikseen. Ohitettavat kansiot Säilytä Ikuisesti • Tallennussijainti Vanhat varmuuskopiot poistetaan määritettyä aiemmin, jos tallennussijainnin tila on vähissä. Käynnistä varmuuskopioinnin automatiikka. Ohjelma pyytää kiinnittämään tallennusvälineen. Käynnistä ohjelma tarvittaessa Automaattinen varmuuskopiointi muistuttaa Deja Dub kuvakkeesta. varmuuskopioinnin tekemisestä, jos ei onnistu automaattisesti. Ensimmäinen varmuuskopiointi kestää Valitse tarpeeksi tilava muistiväline. pitkään, seuraavat menevät varsin nopeasti. (usb-levy, usb muistitikku) 41 VARMUUSKOPIOINTIA EI KANNATA LAIMINLYÖDÄ!

Varotoimenpiteitä 2

DejaDub voi palauttaa yksittäisiä tiedostoja tai kansioita, jos ne on DejaDub varmuuskopioinut. Varmuuskopioiduissa tiedoissa valikkoon ilmestyy teksti " Palauta aiemmpi versio..."

Varotoimenpiteitä 3

Eräänä varotoimenpiteenä voi suositella Ubuntu-USB-tikun pitämistä tallessa, jos jostain syystä joutuu asentamaan Ubuntun uudestaan.

Joskus (hyvin epätodennäköistä) voi olla niin huono onni, että Ubuntu ei käynnisty ollenkaan. Tällöin pieni muistitikulta käynnistyvä apuohjelma käynnistää Ubuntun ja saa samalla Ubuntun käynnistysohjelman kuntoon. Tässä varmuuden vuoksi ohjeet lyhyesti:

Boot-Repair korjaa käynnistysongelmia automaattisesti tai puoliautomaattisesti: https://help.ubuntu.com/community/Boot-Repair

Lyhyesti toiminta:

- 1. Menin tuonne linkin sivulle
- 2. Ohjeiden mukaan kopioi Boot-Repair-iso tiedoston
- 3. Asenna Rufus-ohjelma (on helpompi tehdä Windows koneella)
- 4. Tee Boot-Repair boottaava usb-tikku
- 5. Laita usb-tikku ongelmakoneeseen ja boottaa
- 6. Boot-Repair korjaa vianerittäin todennäköisesti ja Ubuntu on jälleen käytettävissä.
- 7. Mitään käyttäjän tiedostoja tässä toimenpiteessä ei tuhoudu.

Seuraavilla liitesivuilla on erilaisia lisäyksiä, joita olen tehnyt myöhemmin.

Hiukan kuvankäsittelystä

Lähdössä lomamatkalle? Useita kameroita ja puhelinkameroita? → Kaikissa kameroissa sama päivämäärä ja kellonaika!

Matkan jälkeen. Kuvien käsittely ja kokoaminen yhteen. Kaksi saman merkkistä puhelinta => Voi olla samoja nimiä tiedostoilla! => Nimeä toisen puhelimen kuvat uudelleen

Kuvien käsittely

- 1. Kokoa kuvat samaan kansioon, kopioi älä siirrä, varmuudenvuoksi
- 2. Lajittele kuvat kuvanottohetken mukaan (metatieto)
- 3. Nimeä kuvat uudelleen (numerojärjestys)
- 4. Valikoi parhaat kuvat uuteen kansioon
- 5. Käsittele kuvat (rajaus, parannus)

gThumb kuvankäsittelyohjelman esittely

Asenna gThumb kuvankäsittelyohjelma. On kätevä pieni ohjelma, millä voi tehdä olennaiset asiat.

Huom! Järjestelmäasetuksista voit määritellä Tiedot $\rightarrow$ Oletussovellukset $\rightarrow$ Kuva avautuu aina gThumb-ohjelmassa tai ->

Klikkaa vasemmalla tiedostoa Avaa sovelluksella Valitse gThumb

gThumb kuvankäsittelyohjelma – kuvien muokkaus

gThumb kuvankäsittelyohjelma – kuvien lajittelu

gThumb kuvankäsittelyohjelma – kuvien nimeäminen

gThumb-kuvatiedostojen koon pienentäminen

Itsemääritelty printscreen alue

Kuvakaappaus	Voit määritellä itse kopioitavan alueen! Kätevä ominaise Tuo kuvake valmiiksi palkkiin!	uus!
89	Kuvakaappaus	
Ota ku	 Wakaappaus Kaappaa koko näyttö Kaappaa nykyinen ikkuna Valitse kaapattava alue 	
	Kaappauksen viive 0 – + sekuntia	
Tehos □ Ka ☑ Ka	s teet aappaa myös osoitin aappaa myös ikkunan kehys	
Tote	uta tehoste: 🛛 Ei mitään 🔻	
	Ota kuvakaappaus	

Skannerin kuvanluku

Kuvakkeet Ubuntun eri versioissa

Muistivälineen (USB/Kortti) uudelleen nimeäminen

Ubuntun asennus

1. Oletko kiinnostunut Linux Ubuntusta?	Selaile tätä opasta
2. Valmista USB-tikku, millä voit kokeilla Ubuntua (tai CD)	Ohjeet sivuilla 52 ja 53
3. Kokeile Ubuntua USB-tikulla (live-tila)	Kokeilu ei muuta pysyvästi mitään koneellasi. Jos kokeilu ei toimi, voi koneesi olla liian vanha
4. Päätät asentaa Ubuntun	Hyvä päätös! Tutusta varmuuden vuoksi ensin Ubuntun keskustelualueisiin, sieltä voit kysyä neuvoa
5. Säilytätkö myös Windowsin	Konetta käynnistettäessä voit valita joko Windowsin tai Ubuntun
6. Tee varmuuskopiot tiedostoistasi ja Windowsin uudelleenasennuksesta	Varmista omat tiedostosi, sähköpostisi, web-linkkisi jne! Tee myös Windowsin uudelleenasennus usb-tikku
7. Tee ensiasennus suositusten mukaan	Jos et ole varma osaamisestasi, suorita asennus suositusten mukaan
8. Käytä ja tutustu Ubuntuun	Tutustu tarkemmin tähän oppaaseen
9. Muuta tarpeen mukaan asetuksia, tai tutki uusia distroja	Tutustu Linux-distrot-oppaaseen ja netistä löytyviin ohjeisiin. Olet tulossa Linux osaajaksi

https://ubuntu.com/tutorials/tutorial-install-ubuntu-desktop#1-overview

https://www.linuxtechi.com/ubuntu-18-04-lts-desktop-installation-guide-screenshots/

https://www.forbes.com/sites/jasonevangelho/2018/08/29/beginners-guide-how-to-install-ubuntu-linux/#746c517951c9

https://petrit.net/Linux-kurssi/johdanto/asennus/

UBUNTU KOKEILUVERSION ASENNUS

TYÖVAIHEET Windows-tietokoneella

0. Ohjeita löytyy täältä

https://wiki.ubuntu-fi.org/Ubuntu_USB-tikulle

1. Siirry sivulle http://www.ubuntu-fi.org/lataa-ubuntu/

Lataa Ubuntu 18.04 LTS (Finnish Remix)

2. Valitse "Lataa Ubuntu 18.04 LTS"

(oletuskieli suomi, lisätietoja)

3. Kun lataat ohjelman saat tietokoneellesi ISO-tiedoston

4. Aloita lataamalla Rufus sen kotisivuilta. Asenna se kaksoisnapsauttamalla lataamasi tiedostoa. Voit myös kokeilla Balena Etcheriä.

5. Laita mikroon tyhjä min 2 GT- usb-tikku

6. Avaa Rufus

10. Nyt pitäisi olla boottaava Ubuntu USB-tikku valmiina

11. Sammuta tietokone

12. Tiedätkö, miten koneesi käynnistetään siten, että kone näyttää biosin? Bios ja UEFIkoneet käyttäytyvät hiukan eri tavalla. Yleensä kun on painanut Start-painiketta mikrossa, on samanaikaisesti painettava F1 tai esc tai jotain konetyypistä riippuvaa näppäinkombinaatiota.

Nykyiset tietokoneet käynnistyvät hyvin nopeasti, esim. HP Stream

tietokoneessa pitää ensin painaa esc ja F9 painikkeita samanaikaisesti ja vasta sen jälkeen kun painaa Start, niin pääsee bios-käskyihin. Jos ensin painaa Start ja sitten yrittää painella muita, on jo myöhäistä.

Kun onnistut tässä, saat näkyviin valikon (toimi huolellisesti, ettet sotke bios-asetuksia), mistä valitse käynnistysvälineeksi tuon USB-tikku ja käynnistä mikro.

13. Tämän jälkeen pitäisi Ubuntun käynnistyä (tapahtuu hitaasti, koska kaikki tieto haetaan USB-tikulta.

14. Valitse valikosta "Kokeile Ubuntua asentamatta" (live-tila)

UBUNTU KOKEILUVERSION ASENNUS

TYÖVAIHEET Ubuntu-tietokoneella

0. Ohjeita löytyy täältä

https://wiki.ubuntu-fi.org/Ubuntu USB-tikulle

1. Siirry sivulle http://www.ubuntu-fi.org/lataa-ubuntu/

Lataa Ubuntu 18.04 LTS (Finnish Remix) 2. Valitse "Lataa Ubuntu 18.04 LTS"

- (oletuskieli suomi, lisätietoja) 3. Kun lataat ohjelman saat tietokoneellesi ISO-tiedoston
- 4. Käynnistä Sovellusvalikoimasta "Käynnistyslevyn luonti!

Poista

5. Laita mikroon tyhjä min 2 GT- usb-tikku

😣 🖨 🗈 🛛 Luo käynnistyslevy			6. Määritä .iso tiedosto
Irrotettava levy tulee valmistella toimiv	aksi käynnistyslevyksi, jotta siltä voidaan kokeilla ta	i asentaa Ubuntu.	
Lähdelevykuva (.iso):			_
CD-asema/levykuva	Käyttöjärjestelmän versio	Koko	
			7. Valitse USB-tikkut
		Muu	
Käytettävä levy:			
Laite	Nimike	Kapasiteetti	
(/dev/mmcblk0boot1)	Nimetön asema (/dev/mmcblk0boot1)	4.0 MB	
SL64G (/dev/mmcblk1)	SL64G	59.5 GB	
	Sulje	o käynnistyslevy	
	8.	Lopuksi vali	itse "Luo käynnistyslevy"

9. Tietokone luo käynnistyslevyn

- 10. Nyt pitäisi olla boottaava Ubuntu USB-tikku valmiina
- 11. Sammuta tietokone

12. Tiedätkö, miten koneesi käynnistetään siten, että kone näyttää biosin? Bios ja UEFIkoneet käyttäytyvät hiukan eri tavalla? Yleensä kun on painanut Start-painiketta mikrossa, on samanaikaisesti painettava F1 tai esc tai jotain konetyypistä riippuvaa

näppäinkombinaatiota. Nykyiset tietokoneet käynnistyvät hyvin nopeasti, esim. HP Stream tietokoneessa pitää ensin painaa esc ja F9 painikkeita samanaikaisesti ja vasta sen jälkeen kun painaa Start, niin pääsee bios-käskyihin. Jos ensin painaa Start ja sitten yrittää painella muita, on jo myöhäistä.

Kun onnistut tässä, saat näkyviin valikon (toimi huolellisesti, ettet sotke bios-asetuksia), mistä valitse käynnistysvälineeksi tuon USB-tikku ja käynnistä mikro.

13. Tämän jälkeen pitäisi Ubuntun käynnistyä (tapahtuu hitaasti, koska kaikki tieto haetaan USB-tikulta.

14. Valitse valikosta "Kokeile Ubuntua asentamatta" (live-tila)

UBUNTUN PÄIVITTÄMINEN 1

Joskus tulee eteen tilanne, jolloin pitää päivittää Ubuntu uudempaan versioon.

- ohjelma ilmoittaa, että uusi versio on saatavissa, haluatko päivittää?

- versio, mitä käytät, vanhenee ja sitä ei enää päivitetä

Tässä muutamia ajatuksia version vaihtamisesta.

Varoitus: Päivityksessä voi olla pitkiä aikoja, ettei näytä tapahtuvan mitään. Katso sivulta 9, mistä löydät ohjelman seurantaan liittyviä asioita.

A. Haluatko päivittää ohjelmasuosituksen mukaan uuteen versioon

(jos olet asentanut ja poistanut useita eri ohjelmia, on niistä saattanut jäädä käyttäjätietoja muistiin, nämä siirtyvät myös uuteen versioon "rasitteeksi")

Päivitykset pitää tehdä järjestyksessä 16.04 $\rightarrow$ 18.04 $\rightarrow$ 20.04), ei voi hyppiä yli! vai

B. Teet kokonaan uuden "puhtaan asennuksen" uudella versiolla. Tällä tavalla voit suoraan päivittää uusimpaan versioon! 16.04 $\rightarrow$ 20.04

Molemmissa tapauksissa tee seuraavat ennakoivat toimenpiteet:

1. Ota varmuuskopiot kaikista omista tiedoistasi. Käytä esimerkiksi DejaDub (s. 42-43) varmuuskopiointia. Tee varmuuskopioinnit irroitettavalle muistille.

2. Ota toinen varmuuskopiointi suoraan kopioi-käskyllä irtomuistille (helpompi käsitellä).

3. Ota koko Firefox- ja Mozilla- piilokansioista kopio (= sähköpostit ja kirjanmerkit).

Koti/.thunderbird

Koti/.mozilla (firefox)

Ota talteen Chromiumin kirjainmerkit.

(Huom! Nämä löytyvät kyllä DejaDubin varmuuskopioinnista, mutta näiden erillinen käsittely on paljon helpompaa).

4. Merkitse muistiin kaikki itse asentamasi ohjelmat, jotta voit asentaa ne helposti uudestaan.

5. Merkitse muistiin kaikkien ohjelmiesi käyttäjänimet ja salasanat. Niitä tarvitset, kun joudut asentamaan ohjelmia uudestaan.

6. Tee varmuuden vuoksi live-USB tikku haluamastasi Ubuntu versiosta. (s. 53)

Tässä englanninkielisiä ohjeita

Upgrading to Ubuntu 18.04 via GUI (=grafinen käyttöjärjestelmä)

https://phoenixnap.com/kb/upgrade-ubuntu-16-04-to-ubuntu-18-04

https://www.linuxbabe.com/ubuntu/upgrade-from-ubuntu-16-04-17-10-to-ubuntu-18-04

How to Export, Save, and Import Chrome Bookmarks ...

https://www.hellotech.com/guide/for/how-to-export-save-import-bookmarks-in-chrome

Export Firefox bookmarks to an HTML file to back up or transfer bookmarks https://support.mozilla.org/en-US/kb/export-firefox-bookmarks-to-backup-or-transfer

A. Haluatko päivittää uuteen versioon suositusten mukaisesti

1. Varmista ennen Ubuntun päivittämistä, että sinulla on uusin ohjelmisto. Avaa Ohjelmisto ja päivitykset -sovellus sovellusvalikosta.

2. Varmista, että kaikki valintaruudut on merkitty.

itu-onjelmistot Muut onjelmittot	Päivitykset Varmennus Lisäajurit Kehittäjävalinnat
nna seuraavat päivitykset:	
arkeät turvallisuuspäivitykset (xe	enial-security)
suositellut päivitykset (xenial-upd	lates)
ukemattomat päivitykset (xenial-	backports)
arkista päivitykset automaattisesti:	Päivittäin
Kun turvapäivityksiä saatavilla:	Lataa ja asenna automaattisesti 🔹
	Näytä viikottain 👻
Kun muita päivityksiä saatavilla:	
Kun muita päivityksiä saatavilla:	

3. Varmista, että Ilmoita minulle uudesta Ubuntu-versiosta -asetuksena on Vain pitkäaikaistuen versiosta.

4. Ennen kuin päivität Ubuntu 18.04 LTS: ään, sinun on päivitettävä kaikki Ubuntu 16.04 LTS: n nykyiset paketit uusimpiin käytettävissä oleviin versioihin. Avaa Ohjelmistot ja päivitykset.

6. Ohjelmistopäivityksen pitäisi näyttää viesti Ubuntu 18.04 on nyt saatavilla. Klikkaa Päivitä...

UBUNTUN PÄIVITTÄMINEN 3

Upg	grading Ubuntu to version 20.04
>	Preparing to upgrade
	Setting new software channels
	Getting new packages
	Installing the upgrades
	Cleaning up
	Restarting the computer

7. Kun asennus on valmis, tarkista ja asenna puuttuvat ohjelmat.

B. Tee kokonaan uusi "puhdas asennus" uudella versiolla

Tällä tavalla voit asentaa uusimman Ubuntun version! ($16.04 \rightarrow 20.04$)

- 1. Kopioi Ubuntun ISO-tiedosto http://www.ubuntu-fi.org/lataa-ubuntu/
- 2. Valmista USB-tikku (s. 53)
- 3. Aseta USB-tikku, käynnistä BIOS / UEFI-tiedostoon ja valitse USB-tikku.

4. Ohjelma latautuu "väliaikaisesti". Tässä vaiheessa voit silti testata uutta ohjelmaa, mutta lopulta valitse ASENNA.

5. Jos et ole varma, asenna ohjelman suosituksen mukaisesti.

6. Ubuntun asentaminen kestää noin 30 minuuttia ja sitten vielä 15 minuuttia, kun ohjelma päivittyy uusimpaan versioon. (Tiedonsiirtonopeus vaikuttaa päivitysaikaan!)

6. Palauta omat tiedostosi. (DejaDub)

7. Tutki huolellisesti, kuinka kaikki sähköpostit ja kirjanmerkit palautetaan.

(Huom! Thunderbird sähköpostien palauttaminen voi olla hankalaa, koska ohjelman versio on muuttunut huomattavasti uudemmaksi.)

8. Kun asennus on valmis, tarkista ja asenna puuttuvat ohjelmat.

UBUNTU WEB-HOTELL

Ubuntu 20.04 & 18.04 guide (pdf) for beginner

www.ubuntutor.com

English

Ubuntu guide 16.04 Ubuntu guide 18.04 Ubuntu guide 20.04 Some Linux distos

Guide 16.04 text file for Google Translator Guide 18.04 text file for Google Translator Guide 20.04 text file for Google Translator

Suomeksi

Ubuntu ohjevihko 16.04 Ubuntu ohjevihko 18.04 Ubuntu ohjevihko 20.04

Ubuntutor.comissa lokakuussa 2020 vierailleet

United States	Saudi Arabia	Colombia	Turkmenistan	Guatemala
Great Britain	Ukraine	Norway	New Zealand	United Arab Emirates
Poland	Afghanistan	Rwanda	Hong Kong	Guinea
Germany	Venezuela	Mauritius	Somalia	Azerbaidjan
Finland	Republic of Serbia	Seychelles	Chile	Libya
India	Argentina	Ireland	South Korea	Congo, Democratic Republic of the
China	Israel	Nicaragua	Bolivia	Jamaica
Canada	Malaysia	Laos	Uruguay	Unknown
France	Czech Republic	Polynesia (French)	Cuba	Montenegro
Brazil	Pakistan	Estonia	Uzbekistan	Ghana
Ecuador	Niger	Cambodia	Maldives	Algeria
Netherlands	Mexico	Croatia	Kuwait	Kenya
Russian Federation	Sri Lanka	Japan	Haiti	Zambia
Spain	Tanzania	Benin	Morocco	Myanmar
Belgium	Slovenia	Djibouti	Sudan	Cyprus
Indonesia	Denmark	Puerto Rico	Zimbabwe	Trinidad and Tobago
Australia	Hungary	Taiwan	Curacao	Suriname
Sweden	Bangladesh	Senegal	Peru	Iran
South Africa	Greece	Dominican Republic	Lithuania	
Switzerland	Ethiopia	Papua New Guinea	Lesotho	
Romania	Bu <mark>l</mark> garia	Cameroon	Madagascar	
Turkey	Uganda	Mozambique	Georgia	
Thailand	Singapore	El Salvador	Qatar	
Portugal	Angola	Nepal	Slovak Republic	
Italy	Nigeria	Tunisia	Jordan	
Philippines	Vietnam	Syria	Lebanon	
Austria	Egypt	Iraq	Bosnia-Herzegovina	56
			-	